

ZAAKNUMMER
STELLER M.C. Blom
TELEFOON 0226-363 363

DATUM 7 maart 2019
AAN Bestuurlijk overleg VVRE
BIJLAGEN

ONDERWERP 7. Overdracht wegen HHNK
STRATEGISCHE AGENDA [ja/nee en zo ja, welk thema/opgave?]

DOSSIERHOUDERS S. Bashara, B. Beemster, J. Broeders

AMBTELIJKE D. van der Vaart (Hoorn)
OPDRACHTGEVER

Advies:

U wordt voorgesteld om:

- Kennis te nemen van de voortgang van het proces om te komen tot overdracht van de wegen.
- de gemeenteraden te informeren over het proces door het geven van een presentatie in de gemeenschappelijke raden van juni 2019.

Inleiding:

In de 7 Westfrieze gemeenten beheert het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) circa 510 km wegen. HHNK en de 7 Westfrieze gemeenten hebben op 10 juli 2017 een intentieovereenkomst gesloten, waarin is vastgelegd dat de betrokken wegbeheerders binnen twee jaar afspraken willen maken om samen te komen tot de overdracht van het wegbeheer van de betreffende wegen van HHNK aan de gemeenten. Het doel is te komen tot een eenduidige beheersituatie, zowel met het oog op helderheid voor de burger over de verantwoordelijkheid voor het wegenbeheer als met het oog op een eenduidige en transparante financiering.

In uw vergadering van 5 april 2018 heeft u kennis genomen van het plan van aanpak om de overdracht te onderzoeken, hierbij is ook de stuurgroep met vertegenwoordigers uit uw midden ingesteld.

In het plan van aanpak zijn een aantal fasen gedefinieerd. Na afronding van iedere fase wordt in de stuurgroep bepaald of de volgende fase gestart kan worden. U wordt vervolgens geïnformeerd over de genomen stappen en de te volgen koers.

Stand van Zaken:

De definitiefase is afgerond. In deze tweede fase zijn de volgende onderwerpen nader uitgewerkt:

1: Creëren inzicht in areaal d.m.v. opstellen overdrachtspakket per gemeente

Er is inzicht in het overdrachtspakket per gemeente. Het aantal m2 verharding en berm, en het aantal bomen en lichtmasten is bekend. Er moeten afspraken gemaakt worden over bermsloten en gemeentegrensoverschrijdende kunstwerken. Dit gebeurt in de ontwerpfase.

2: Onderzoek mogelijke samenwerkingsscenario's eindsituatie

De gemeenten zijn voornemens het eigendom beheer en onderhoud van de wegen van HHNK over te nemen. Hierbij zijn twee problemen die opgelost moeten worden:

-organisatorisch: HHNK houdt na de overdracht mogelijk personeel over, de gemeenten hebben personeel nodig. Hier vallen ook middelen/materieel en huisvesting onder die een aandachtspunt zijn. Dit punt wordt onder 5 verder besproken.

-Financieel: HHNK heeft een wegensheffing die voor alle inwoners gelijk is, de uitgaven verschillen per gemeente, deze nivellerende inkomstenbron vervalt bij overdracht. Zie ook financiële consequenties. Om in de toekomst te komen tot een financieel evenwichtige situatie is onderzocht of door samenwerking een oplossing gevonden kan worden. Hiervoor zijn 11 verschillende opties beschreven, van gemeentelijke samenvoeging tot ieder voor zich. Ook zijn twee financiële regelingen bedacht. Een aantal scenario's valt door de complexiteit en alles wat er bij komt direct af. De scenario's 4, (Nieuwe GR wegen), 5, (wegentaak bij bestaande GR) en 10 (Financieel samen en uitvoer apart), zijn kansrijk, want ze hebben een beperkte scope en deze worden nader uitgewerkt in de ontwerpfase. Scenario 11 (ieder voor zich) wordt als referentie ook uitgewerkt.

3: Kennisdeling

De beheerders hebben enkele bijeenkomsten gehad waarin HHNK uitleg heeft gegeven over de wijze van beheren. Het is duidelijk dat de wegen in het buitengebied op een andere manier beheerd worden dan de wegen binnen de bebouwde kom.

4: Onderhoudsniveau

De werkgroep die het overdrachtspakket heeft opgesteld heeft ook het gewenste onderhoudsniveau gedefinieerd. De discussie over het onderhoudsniveau is onderdeel van de ontwerpfase.

5: organisatorisch

- Er is inzicht gegeven in de werkwijze van HHNK en het hierbij horende personeel. Het is zaak een goed beeld te creëren van het personeel dat de gemeenten nodig hebben om de wegentaak in te kunnen vullen, ook ten opzichte van knelpunten die er nu al zijn, en welk personeel HHNK over heeft. Onder dit punt vallen ook middelen/materieel en huisvesting die uitsluitend ingezet worden op de wegen. Dit wordt in de ontwerpfase nader uitgewerkt.

6: raakvlakken

De volgende raakvlakken zijn tot nu toe opgehaald:

- a) Gezamenlijke projecten in het waterplan
- b) Rotondes aansluiting A7, Hoorn.
- c) Overdracht Stedelijk water
- d) Dijkversterking HHNK
- e) Baggerdepots?
- f) N23, Westfrisiaweg, de bestaande beheergrenzen moeten aangepast worden.
- g) Wegen binnen de bebouwde kom wordt niet ondergebracht in een eventuele GR.

Vervolg (nog te maken keuzes, planning):

De Stuurgroep heeft ingestemd met de start van de volgende fase, de ontwerpfase, hierin wordt het volgende gedaan:

- 1) Vaststellen onderzoeksplan en vaststellen staat van onderhoud van elk overdrachtspakket
- 2) Vaststellen of gewenste staat van onderhoud wordt gehaald. En zo niet, hoe hier mee om te gaan in de overdracht
- 3) Afspraken maken over uitvoering of afkoop van gewenste staat van onderhoud, indien deze niet voldoet of acceptabel is.
- 4) Uitwerken consequenties personeel en materieel tot reëel plan (per gemeente) in de wegenoverdracht. Rekening houdend met uitkomsten onderzoek samenwerkingsscenario's en onderzoek financiële consequenties wegenoverdracht.
- 5) Uitwerken drie samenwerkingsscenario's op basis van opgedane informatie in de

ontwerpfase. Conclusies trekken over voorkeursvariant samenwerkingsscenario eindsituatie. Resultierend in een uitgewerkt advies aan de stuurgroep over voorkeursvariant.

6) Opstellen van een overzicht van de totale financiële consequenties van de overdracht voor partijen (wegenheffing, gewenningspremie, afkoopsom, verschuiving afdracht gemeentefonds, maar ook kosten voor personeel, afschrijving investeringen en eventuele gevolgen voorkeursvariant samenwerkingsscenario)

7) Uitwerken en vaststellen besluitstuk wegenoverdracht per gemeente. Waarin opgenomen is het gekozen samenwerkingsscenario, de gevolgen voor personeel en materieel, de van toepassing zijnde raakvlakken en de financiële constructie (businesscase)

Als de ontwerpfase is afgerond, volgt de uitvoeringsfase. Dit is in feite de beslisfase, waarin het volgende gedaan wordt:

1) Voorbereiding bestuurlijke besluitvorming. Door elke stakeholder op maat uitgewerkt voor besluitvorming in eigen organisatie.

2) Besluitvorming van overdracht per gemeente.

Om de raden voor te bereiden is het wenselijk de raad periodiek te informeren over de voortgang van het proces. Voorgesteld wordt om de raden te informeren door het geven van een presentatie in de gemeenschappelijke raden van juni 2019.

Iedere fase wordt afgesloten met een vergadering van de Stuurgroep. De definitiefase heeft enige vertraging ondervonden, de ontwerpfase staat gepland om voor de zomer van 2019 af te ronden. Na de besluitvorming van de uitvoeringsfase volgt, er van uitgaande dat we overeenstemming bereiken, de feitelijke overdracht van de wegen. Hiervoor moet ook het nodige nog gebeuren. Een en ander is schematisch weergegeven in bijgevoegd schema. De planning van de overdracht ten opzichte van de begrotingsplanning van de gemeenten is een aandachtspunt.

Financiële consequenties:

Het uitgangspunt, verwoord in de intentieovereenkomst is dat de totale gemeentelijk lasten in elk van de Westfriese gemeenten niet hoger mogen worden als gevolg van de overdracht van wegen vanuit het hoogheemraadschap dan de huidige gemeentelijke belastingen, vermeerderd met de huidige wegenheffing uit de waterschapslasten. Uitgezonderd is de trendmatige verhoging. De wegenheffing per huishouden is gemiddeld ongeveer € 66,--.

Onderstaand schema geeft een indicatie van de kosten per gemeente op basis van een gemiddelde m2-prijs. Deze m2 prijs is gebaseerd op de gemeentelijke begrotingen, maar er zijn verschillen per gemeente. In de kolom uitkering WHW staat het bedrag dat we nu uitkeren aan HHNK op grond van de wet Herverdeling wegen. Na overdracht kan de gemeente dit zelf inzetten voor onderhoud aan de wegen. Voor de bedragen in de kolom verschil moet dekking gevonden worden. Dit bedrag is vertaald in een bedrag per huishouden. Bij Koggenland, Medemblik en Drechterland is dit hoger dan wat een huishouden nu aan HHNK betaald, bij Opmeer is het vergelijkbaar. Het plaatje is zoals aangegeven een indicatie, zaken als kapitaallasten en frictiekosten zijn hier nog niet in verwerkt. Ook kunnen raakvlakken invloed hebben.

gemeente	Kosten	Uitkering WHW	Vershil	Per huishouden
Koggenland	€ 1.441.553	€ 677.000	€ 764.553	€ 82,92
Opmeer	€ 590.723	€ 326.000	€ 264.723	€ 55,71
Medemblik	€ 2.604.810	€ 1.055.000	€ 1.549.810	€ 83,07
Hoorn	€ 103.420	€ 90.000	€ 13.420	€ 0,41
Stede Broec	€ 280.065	€ 131.000	€ 149.065	€ 16,44
Enkhuizen	€ 206.146	€ 105.000	€ 101.146	€ 11,88
Drechterland	€ 1.120.006	€ 459.000	€ 661.441	€ 82,02

HHNK en de WF7 gemeenten dragen zelf de kosten van de eigen ambtelijke en bestuurlijke inzet. Mochten HHNK en WF7 het tijdens het project noodzakelijk vinden extra onderzoek te doen dan maken alle partijen daar in alle redelijkheid afspraken over. Het uitgangspunt is in principe dat bij gezamenlijke wenselijkheid van dergelijk onderzoek de kosten daarvan gedeeld worden.

Risico's:

Zoals elk project heeft ook dit project te maken met risico's. Risico's die van invloed zijn op de voortgang, kwaliteit en uitkomst van het project moeten goed in beeld zijn zodat de juiste beheersmaatregelen getroffen kunnen worden.

Om dit te kunnen doen stelt het kernteam een risicodossier op waarin alle projectrisico's staan, inclusief een inschatting van de kans van optreden en de voorgenomen beheersmaatregelen. Het kernteam beheert het risicodossier en ziet er tevens op toe dat dit regelmatig van een update wordt voorzien. In ieder geval wordt bij de start van elke nieuwe fase het risicodossier doorgenomen en geactualiseerd.